

Zákony, nařízení, výnosy a vyhlášky.

Péče o mládež a osoby odkázané na veřejnou pomoc.

Zákon ze dne 11. července 1922, čís. 241, o potírání pohlavních nemocí.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ODDÍL I.

Opatření proti rozšiřování pohlavních nemocí.

§ 1. — Nemoci, na které se vztahují ustanovení tohoto zákona, jsou: příjice (syphilis), kapavka (gonorrhoe) a měkký vřed (ulcus mole).

§ 2. — Povinnost dáti se léčiti.

Každý, kdo je stížen pohlavní nemocí takového stupně, že může způsobiti nákazu, je povinen dáti se léčiti lékařem, oprávněným vykonávati lékařskou praxi (zákon ze dne 15. července 1919, č. 419 Sb. z. a n.), a to soukromě nebo ve veřejném ústavě léčebném.

§ 3. — Léčení a přehlídky nemajetných.

Pokud nestačí předpisy o bezplatném léčení nemajetných, budou nařízením učiněna opatření, aby každý nemajetný, stížený pohlavní nemocí, mohl býti léčen na státní útraty.

§ 4. — Nucené lékařské vyšetření.

Kdo jest obviněn, že dopustil se přestupků nebo přečinů dle §§ 2, 6, 18, 19, č. 1., §§ 20 a 21 tohoto zákona, musí se při odůvodněném podezření, že je stížen pohlavní nemocí, k nařízení úřadu (§ 23) podrobiti lékařskému vyšetření.

K tomu účelu může býti taková osoba vyšetřena v léčebném ústavu.

Řízení v těchto případech budiž konáno co nejrychleji s šetřením dobrého jména osoby, o kterou běží.

Úřad (§ 23) může učiniti zatímní opatření, jichž je třeba, aby se zabránilo nebezpečí nákazy.

§ 5. — Nucené léčení v ústavech.

Hrozí-li nebezpečí, že osoba pohlavní nemocí stížená může způsobem svého života nebo tím, že nezachovává lékařských nařízení, přenést nemoc na osoby, s nimiž se stýká, může býti k úřednímu rozkazu (§ 23) dodána do ústavu léčebného a tam podržena až do vyléčení příznaků nakažlivosti.

§ 6. — Dodatečné lékařské vyšetření.

Kdo stížen byl pohlavní nemocí, jest povinen i po skončeném léčení podrobiti se v určitých obdobích opětovnému lékařskému vyšetření, považuje-li to ošetřující lékař nebo úřad (§ 23) za nutné a nařídí-li tak.

§ 7. — Povinnosti ošetřujícího lékaře.

Lékař, ošetřující osobu stíženou pohlavní nemocí, jest povinen:

1. činiti úřadu (§ 23) písemné oznámení:

a) nedbá-li nemocný jeho předpisů a vzniká-li tím nebo z jakékoli jiné příčiny nebezpečí, že přenese nákazu na jiné osoby, nebo

b) přerušil-li nemocný léčení a nevykáže-li se, že léčí se u jiného lékaře nebo v ústavě léčebném, nebo

- c) nesplní-li povinnosti v § 6 uvedených;
2. pátrati dotazem u nemocného po prameni nákazy a sdělení nemocného oznámiti úřadu (§ 23);
3. upozorniti nemocného na nakažlivost nemoci a na trestnost přenesení nákazy (§ 18), po případě varovati ho před uzavřením sňatku a doručiti mu na řádné potvrzení tištěné poučení, jež mu úřad (§ 23.) za tím účelem bezplatně dodá.
- Jde-li o ošetřování v ústavech léčebných, mají tyto povinnosti přednostové těchto ústavů (klinik, oddělení).

§ 8. — Hlášení pohlavních nemocí.

Ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy jest oprávněno požadovati od lékařů a léčebných ústavů hlášení pohlavních nemocí bez udání jmen nemocných.

§ 9. — Zachování lékařského a úředního tajemství.

Každý lékař, ošetřující pohlavně nemocného, je povinen zachovati nejprísrnější mlčelivost o povaze nemoci, vyjímajíc ustanovení § 7, jakož i o všech jiných okolnostech na tuto nemoc se vztahujících, pod následky stanovenými v příslušných předpisech zákonů trestních.

Nejpřísnější mlčelivost zachovati a šetřiti dobrého jména nemocného jsou povinni i ti, kdož účastní se jakéhokoliv jednání při provádění tohoto zákona.

Ustanovením tímto nemění se ničeho na zákonných předpisech, stanovících povinnost svědecké výpovědi před úřady neb soudy a povinnost činiti oznámení úřadům nebo soudům.

§ 10. — Zakaz písemného léčení.

Je zakázáno léčiti pohlavní nemoci bez osobního vyšetření pouze dopisováním nebo zasíláním návodů k léčení.

§ 11. — Zakaz vtíravého nabízení se k léčení.

Je zakázáno nabízet se k léčení nemocí pohlavních způsobem vtíravým neb lékařského stavu nedůstojným.

§ 12. — Poučování o pohlavních nemocech.

Státní správa (§ 29) učiní opatření, aby mládež ve škole a mládež školu opustivši poučována byla vhodnými osobami, zejména školními, nebo k tomu určenými lékaři a způsobem věku svému přiměřeným o pohlavním životě, nebezpečí pohlavních nemocí a ochraně proti nim, o nebezpečí prostituce, jakož i aby bylo zahájeno na širokém podkladě všeobecné poučování tiskem o pohlavních nemocech, za součinnosti sociálně pojišťovacích ústavů a příslušných zdravotně-kulturních korporací v dohodě s příslušným ministerstvem.

ODDÍL II.

Prostituce.

§ 13. — Zrušení reglementačních opatření.

Všechna dosavadní policejní a jinaká správní opatření, směřující k doзору na prostituci, se zrušují.

§ 14. — Nevěstince se zrušují.

Zřizování a udržování nevěstinců se zakazuje a trestá se podle ustanovení trestního zákona o kuplířství.

§ 15. — Ústavy pro nápravu prostitutek.

Státní správa (§ 29) postará se, pokud toho bude třeba, o zřízení ústavů, ve kterých se dostane řemeslným prostitutkám dočasného útulku a příležitosti k nápravě.

§ 16. — Dozor nad spustlou mládeží.

Osobám obojího pohlaví do osmnácti let, vedoucím život pohlavně nemravný, věnována budiž orgány veřejné správy nejbedlivější péče, a kde toho třeba, buďtež učiněna vhodná opatření k jejich nápravě v mezích platných ustanovení zákonných.

ODDÍL III.

Ustanovení trestní.

§ 17. — Tresty.

Přestupky tohoto zákona a nařízení podle něho vydaných, pokud nejsou trestny soudem, trestají se politickými úřady — na Slovensku a v Podkarpatské Rusi administrativními policejními vrchnostmi — (§ 23) pokutou od 50 Kč do 10.000 Kč nebo vězením od jednoho dne do 30 dnů.

Pokuty připadají státu.

§ 18. — Ohrožení a porušení zdraví pohlavními nemocemi.

Kdo z nedbalosti uvede jiného souložím nebo jiným způsobem v nebezpečí pohlavní nákazy, dopouští se přestupku trestného soudem a trest se vězením od jednoho dne do jednoho měsíce nebo peněžitým trestem od 50 Kč do 10.000 Kč.

Kdo vědomě uvede jiného souložím nebo jiným způsobem v nebezpečí pohlavní nákazy, dopouští se přečinu, trestného tuhým vězením od čtrnácti dnů do osmi měsíců.

Je-li ohrožený manželem, snoubencem, druhem nebo družkou pachatelovou, stíhá se pachatel sice veřejnou obžalobou, ale jen na návrh ohroženého. Nebyl-li návrh podán soudu nebo státnímu zastupitelství do tří měsíců ode dne, kdy oprávněný se dověděl o trestném činu a osobě pachatelově, je stíhání vyloučeno.

Kdo úmyslně způsobí nákazu jiného pohlavní nemocí, trest se podle ustanovení zákona o těžkém poškození na těle (§§ 154 až 156 trestního zákona ze 27. května 1852, č. 117 ř. z., §§ 303—306 trestního zákona o zločinech a přečinech zák. čl. V. z roku 1878).

Jednal-li pachatel ze zjištěnosti, budiž ve všech případech uznáno vedle trestu na svobodě i na trest peněžitý od 100 Kč do 10.000 Kč.

§ 19. — Podle § 17 se trest se zejména též:

1. žena, která stížena jsouc příjící, přijme nebo podrží místo kojné u dítěte, jež není touto nemocí stíženo;

2. ten, kdo k dítěti stíženému příjící přijme nebo u něho podrží jako kojnou ženu, která není touto nemocí stížena;

3. ten, kdo dítě příjící stížené dá nebo ponechá v péči jiných osob se zatajením povahy nemoci dítěte.

Jsou-li tu náležitosti, uvedené v § 18, je čin trestný souzen podle ustanovení téhož paragrafu.

§ 20. — Vyzývání ke smilstvu.

Přestupku trestného soudem se dopouští:

1. kdo způsobem, který je s to, aby vzbudil pohoršení nebo urazil stud, vybízí nebo se nabízí ke smilstvu;

2. kdo svádí ke smilstvu osobu, nedosáhnuvší šestnácti let.

Trestem je tu vězení od jednoho dne do jednoho měsíce nebo peněžitý trest od 50 Kč do 10.000 Kč, a byl-li čin spáchán po živnostensku, tuhé vězení od 14 dnů do šesti měsíců; vedle něho může býti uznáno i na trest peněžitý od 50 Kč do 10.000 Kč.

Je-li čin podle ustanovení obecných trestních zákonů přísněji trestný, platí tato ustanovení.

§ 21. — Pohoršlivé provozování smilstva.

Kdo provozuje smilstvo, způsobem pohoršlivým pro spoluobyvatele domu nebo sousedy, toho trestá soud pro přestupek vězením od jednoho dne do jednoho měsíce, a bylo-li tím vědomě dáno pohoršení mládeži, tuhým vězením od čtrnácti dnů do tří měsíců.

§ 22. — Stíhání osob vojenských.

Trestní řízení pro trestné činy, přikázané soudům v §§ 18 až 21, pokud jde o osoby podřízené soudům vojenským, náleží těmto soudům.

ODDÍL IV.

Ustanovení všeobecná.

§ 23. — Příslušnost.

Prováděti a zabezpečiti opatření v tomto zákoně předepsaná přísluší za spolupůsobení obcí a policejních úřadů oněm politickým úřadům (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi příslušným vrchnostem administrativním), které obstarávají veřejnou správu zdravotní.

V nejvyšší instanci rozhoduje ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy.

§ 24. — Opatření v obvodu příslušnosti vojenské správy.

Prováděti opatření podle tohoto zákona v obvodu příslušnosti vojenské správy náleží vojenským úřadům v dohodě s úřady uvedenými v § 23.

§ 25. — Odkladný účinek stížnosti.

Stížnosti na úřední (§ 23) rozhodnutí a opatření, která se stala podle tohoto zákona nebo podle nařízení k jeho provádění vydaných, mají odkladný účinek jenom tehdy, jde-li o výkon trestních nálezů (§ 17).

V jiných případech může úřad, jenž vydal rozhodnutí, z důležitých důvodů, zejména kdyby vznikla straně neodčinitelná škoda, přiznati na její žádost stížnosti odkladný účinek až do rozhodnutí instance vyšší.

§ 26. Osvobození od poštovného.

Osoby, zavázané podle tohoto zákona podávati oznámení a hlášení, jsou ve smyslu zákona ze dne 2. října 1865, č. 108 ř. z., osvobozeny od zapravování poštovného za poštovní dopravu takových oznámení a hlášení.

§ 27. Zrušení dosavadních předpisů.

Tímto zákonem zrušují se, pokud mu odporují, všechny zákony, nařízení a předpisy o předmětech, jež tímto zákonem se upravují.

Zejména zrušují se: § 91 zák. čl. XIV. z r. 1876 (zdravotní zákon); § 81 zák. čl. XL. z r. 1879 (obecný trestný zákoník o přestupcích); § 379 trestního zákona ze dne 27. května 1852, č. 117 ř. z., a § 106 trestního

zákona o přestupcích zák. čl. XL. z r. 1879, pokud jednají o pohlavních nemocích; § 5 odst. 1. a 2., čís. 1—5, a odst. 4. zákona ze 24. května 1885, č. 89 ř. z.

§ 28. — Účinnost zákona.

Tento zákon nabude účinnosti dnem vyhlášení.

§ 29. — Provedení zákona.

Provedení tohoto zákona ukládá se ministru veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy v dohodě se zúčastněnými ministry.

(Vyhlášen v částce 83. Sb. z. a n. dne 22. srpna 1922.)

Zákon ze dne 13. července 1922, č. 246, o prozatímní úpravě poručenské a opatrovnické agendy na Slovensku a Podkarpatské Rusi.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1. — Působnost, která na Slovensku a Podkarpatské Rusi podle zák. čl. XX. z r. 1877 a právních ustanovení jej doplňujících, měnících neb provádějících přísluší posud ve věcech poručenských a opatrovnických úřadům a orgánům tam uvedeným, vykonává prozatímně ministr spravedlnosti poručenskými (sirotčími) úřady jemu podřízenými.

§ 2. — Poručenskými (sirotčími) úřady jsou:

1. Poručenské (sirotčí) úřady I. stolice v sídle okresního soudu pro obvod jednoho neb několika soudních okresů.

2. Poručenské (sirotčí) úřady II. stolice v sídle sborového soudu I. stolice (sedrie) pro obvod tohoto.

3. Poručenské (sirotčí) úřady III. stolice v sídle soudní tabule pro obvod této.

§ 3. — Podrobná ustanovení o organizaci a působnosti poručenských (sirotčích) úřadů a o převzetí zaměstnanců dosavadních sirotčích stolic jakož i přechodná ustanovení budou vydána vládním nařízením.

§ 4. — Samosprávné korporace jsou povinny věcný náklad, který jim ukládají předpisy uvedené v § 1, nésti až do doby, která bude stanovena vládním nařízením.

§ 5. — Ministr financí se zmocňuje, aby náklad spojený s prováděním tohoto zákona, pokud není hrazen v příslušné položce kapitoly XII a XII A přílohy I. finančního zákona ze dne 19. listopadu 1921, č. 470 Sb. z. a n., opatřil úvěrní operací.

§ 6. — Zákon tento nabývá účinnosti současně se zákonem ze dne 29. února 1920, č. 126 Sb. z. a n., o zřízení župních a okresních úřadů v republice Československé; provedou jej ministr spravedlnosti, vnitra, ministr s plnou mocí pro správu Slovenska a ministr financí v dohodě se zúčastněnými ministry.

(Vyhlášen v částce 87. Sb. z. a n. dne 25. srpna 1922.)

Péče bytová.

Zákon ze dne 11. července 1922, č. 225, o mimořádných opatřeních bytové péče.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně: